

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 7. juli 2023
(OR. en)

10738/23

**Interinstitutionel sag:
2023/0235(NLE)**

**FRONT 208
COWEB 89
MIGR 216**

FORSLAG

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	7. juli 2023
til:	Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union

Komm. dok. nr.:	COM(2023) 397 final
-----------------	---------------------

Vedr.:	Forslag til RÅDETS AFGØRELSE om indgåelse på Unionens vegne af aftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Albanien om operationelle aktiviteter, som gennemføres af Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning i Republikken Albanien
--------	---

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2023) 397 final.

Bilag: COM(2023) 397 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 7.7.2023
COM(2023) 397 final

2023/0235 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om indgåelse på Unionens vegne af aftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Albanien om operationelle aktiviteter, som gennemføres af Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning i Republikken Albanien

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

En af opgaverne for Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning ("agenturet") er at samarbejde med tredjelande i forbindelse med de områder, der er omfattet af forordningen om den europæiske grænse- og kystvagt (forordning (EU) 2019/1896) ("forordningen"), "herunder ved en eventuel operationel indsættelse af grænseforvaltningshold i tredjelande".¹ Agenturet skal specifikt som en del af den europæiske grænse- og kystvagt sikre integreret europæisk grænseforvaltning², som bl.a. består i at samarbejde med tredjelande på de områder, der er omfattet af forordningen, med særlig fokus på tilgrænsende tredjelande og oprindelses- eller transitlande for irregulær migration³. Agenturet kan samarbejde med de myndigheder i tredjelande, der er kompetente i de spørgsmål, der er omfattet af forordningen, og i det omfang, der er nødvendigt, for at det kan udføre sine opgaver⁴ og kan gennemføre foranstaltninger vedrørende integreret europæisk grænseforvaltning på et tredjeland område efter aftale med det pågældende tredjeland.

I situationer, der kræver indsættelse af grænseforvaltningshold fra den europæiske grænse- og kystvagts stående korps i et tredjeland, hvor holdmedlemmerne vil udøve udøvende beføjelser, skal Unionen i henhold til forordningens artikel 73, stk. 3, indgå en statusaftale med det pågældende tredjeland. En sådan statusaftale bør baseres på den model, som Kommissionen har udarbejdet i henhold til denne forordnings artikel 76, stk. 1. Kommissionen vedtog denne model den 21. december 2021⁵.

Republikken Albanien ligger på Vestbalkanmigrationsruten, via hvilken der sker en betydelig irregulær migration mod den Europæiske Union, både over land og på tværs af Adriaterhavet. I 2022 registrerede agenturet mere end 144 000 irregulære grænsepassager og forsøg på grænsepassager ved Den Europæiske Unions ydre grænser på Vestbalkanruten Irregulære migranter er mål for organiserede kriminelle grupper, der er involveret i menneskesmugling, og er i stor risiko for at få deres menneskerettigheder krænket. Det store antal irregulære migranter og asylansøgninger lægger også et betydeligt pres på nogle af Den Europæiske Unions medlemsstater, hvilket skaber behov for en fælles koordineret indsats på EU-plan.

Albanien var det første land, der indgik en statusaftale med Den Europæiske Union. Denne aftale, der er baseret på den tidligere forordning om den europæiske grænse- og kystvagt (forordning (EU) 2016/1624⁶), blev undertegnet i oktober 2018 og trådte i kraft den 1. maj 2019⁷.

¹ Artikel 10, stk. 1, litra u), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1896 af 13. november 2019 om den europæiske grænse- og kystvagt.

² Artikel 71, stk. 1, i forordning (EU) 2019/1896.

³ Artikel 3, litra g), i forordning (EU) 2019/1896.

⁴ Artikel 73, stk. 1, i forordning (EU) 2019/1896.

⁵ Meddelelse COM(2021) 829 – Standardstatusaftale som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1896 af 13. november 2019 om den europæiske grænse- og kystvagt og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1052/2013 og (EU) 2016/1624.

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1624 af 14. september 2016 om den europæiske grænse- og kystvagt og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/399 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 863/2007, Rådets forordning (EF) nr. 2007/2004, og Rådets beslutning 2005/267/EF (EUT L 251 af 16.9.2016, s. 1).

⁷ EUT L 46 af 18.2.2019, s. 3.

Fælles operationer, der gennemføres på grundlag af denne statusaftale, er imidlertid begrænset til Albaniens grænser til Den Europæiske Union og dele af Adriaterhavet. Inden for denne begrænsede ramme har Frontex iværksat to fælles operationer i Albanien, "Joint Operation Albania Land" ved Albaniens landgrænse til Grækenland (iværksat den 22. maj 2019) og "Joint Operation Albania Sea" ved Albaniens søgrænse (iværksat den 24. marts 2021). Der er i øjeblikket ca. 150 Frontex-medarbejdere udsendt til disse fælles operationer, hvilket har medført en forbedret grænsekontrol ved at bremse irregulær migration og bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet.

Den 18. november 2022 og efter ikrafttræden af forordning (EU) 2019/1896, der udvidede statusaftalernes anvendelsesområde, modtog Kommissionen Rådets bemyndigelse til at indlede forhandlinger med Republikken Albanien samt Montenegro, Serbien og Bosnien-Hercegovina om en aftale om operationelle aktiviteter, der skal gennemføres af Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning i disse lande. Den 30. november 2022 afholdt Kommissionen et opstartsmøde med de fire ovennævnte lande, hvor der blev redegjort for de vigtigste nyskabelser i standardstatusaftalen. Europa-Kommissionen gennemførte på Den Europæiske Unions og Republikken Albaniens vegne den 22.-23. februar 2023 i Tirana formelle forhandlinger med henblik på at indgå en aftale. Kommissionen finder, at de mål, som Rådet opstillede i sine forhandlingsdirektiver, er nået, og at aftalen er acceptabel for Unionen.

Vedlagte forslag til Rådets afgørelse udgør retsgrundlaget for indgåelse af aftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Albanien om de operationelle aktiviteter, som gennemføres af Agenturet for Den Europæiske Grænse- og Kystbevogtning i Republikken Albanien.

Situationen i de associerede Schengenlande

Nærværende forslag bygger på Schengenreglerne på området forvaltning af de ydre grænser. Unionen har ikke desto mindre ingen beføjelse til at indgå en statusaftale med Republikken Albanien på en måde, der er bindende for Norge, Island, Schweiz og Liechtenstein. For at sikre, at grænsevagter og andet relevant personale, som disse lande sender til Republikken Albanien, har den status, der er fastsat i den fremtidige statusaftale, bør det i fælles erklæringer knyttet til statusaftalen anføres, at det er ønskeligt, at der indgås lignende aftaler mellem Republikken Albanien og hvert af disse associerede lande.

Denne afgørelse udgør en udvikling af de bestemmelser i Schengenreglerne, som Irland ikke deltager i, jf. Rådets afgørelse 2002/192/EF⁸; Irland deltager derfor ikke i vedtagelsen af denne afgørelse, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Irland. I medfør af artikel 1 og 2 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af denne afgørelse, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark.

• **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

En styrkelse af kontrollen langs Republikken Albaniens grænser vil have en positiv indvirkning på forvaltningen af Unionens ydre grænser og Republikken Albaniens egne grænser. Indgåelsen af en statusaftale vil hænge sammen med de bredere mål og prioriteter for

⁸ Rådets afgørelse 2002/192/EF af 28. februar 2002 om anmodningen fra Irland om at deltage i visse bestemmelser i Schengenreglerne (EFT L 64 af 7.3.2002, s. 20).

det samarbejde, der er fastsat i Den Europæiske Unions stabiliserings- og associeringsaftale med Republikken Albanien⁹.

Indgåelsen af en statusaftale kan også støtte Den Europæiske Unions bredere bestræbelser på og tilsagn om yderligere at udvikle samarbejde og kapaciteter¹⁰ med henblik på at bidrage til krisestyring og fremme konvergens i udenrigs- og sikkerhedsspørgsmål mellem Unionen og Republikken Albanien.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORCIONALITETSPRINCIPPET

• Retsgrundlag

Retsgrundlaget for dette forslag er artikel 77, stk. 2, litra b) og d), og artikel 79, stk. 2, litra c), i TEUF sammenholdt med artikel 218, stk. 6, litra a), i TEUF.

Den Europæiske Unions kompetence til at indgå en statusaftale er udtrykkeligt fastsat i artikel 73, stk. 3, i forordning (EU) 2019/1896, hvor det hedder, at "i situationer, der kræver indsættelse af grænseforvaltningshold fra det stående korps til et tredjeland, hvor holdmedlemmerne vil udøve udøvende beføjelser, indgår Unionen en statusaftale med det pågældende tredjeland".

I henhold til artikel 3, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde har Unionen enekompetence til at indgå internationale aftaler, når indgåelsen har hjemmel i en lovgivningsmæssig EU-retsakt. I henhold til artikel 73, stk. 3, i forordning (EU) 2019/1896 "indgår Unionen en statusaftale [...] med det pågældende tredjeland". Som følge heraf falder den aftale, der skal undertegnes og indgås med Republikken Albanien, ind under Den Europæiske Unions enekompetence. I henhold til artikel 73, stk. 3, i forordning (EU) 2019/1896 vil den foreslåede statusaftale blive baseret på den standardstatusaftale, som Kommissionen har vedtaget i december 2021¹¹, idet der tages hensyn til tidligere vedtagne bestemmelser i den eksisterende statusaftale med Republikken Albanien¹².

⁹ EUT L 108 af 29.4.2010, s. 3.

¹⁰ Som f.eks. uddannelse, situationsbevidsthed, udstyr, evne til at reagere, indsættelse af personale, osv.

¹¹ Meddelelse COM(2021) 829.

¹² [EUR-Lex - 22019A0218\(01\) - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

- **Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet**

Behov for en fælles strategi

En statusaftale vil gøre det muligt for Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning at indsætte den europæiske grænse- og kystvagts hold i Republikken Albanien under anvendelse af alle de muligheder, som forordning (EU) 2019/1896 giver. Uden et sådant redskab er det kun muligt at anvende bilaterale udsendelser fra medlemsstaterne til at udvikle og gennemføre integreret europæisk grænseforvaltning og bistå Republikken Albanien med at forvalte et betydeligt antal migranter, der søger at rejse gennem dets område, uden for det meget begrænsede geografiske anvendelsesområde for den nuværende aftale med Republikken Albanien. Der er derfor behov for en fælles tilgang for at forvalte Republikken Albanien's grænser bedre.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSENER OG KONSEKVENSANALYSER

Da dette vil være en ny aftale, har der ikke kunnet gennemføres evaluering eller kvalitetskontrol af eksisterende instrumenter. Der kræves ingen konsekvensanalyse i forbindelse med forhandlinger om en statusaftale.

- **Grundlæggende rettigheder**

Som fastsat i betragtning 88 i forordning (EU) 2019/1896 vil Kommissionen vurdere situationen med hensyn til de grundlæggende rettigheder vedrørende de områder, der er omfattet af statusaftalen, i Republikken Albanien og underrette Europa-Parlamentet herom.

Den påtænkte aftale vil indeholde praktiske foranstaltninger vedrørende overholdelse af de grundlæggende rettigheder og skal sikre, at de grundlæggende rettigheder overholdes fuldt ud i forbindelse med de aktiviteter, der tilrettelægges på grundlag af aftalen. Aftalen vil indeholde bestemmelser om en uafhængig og effektiv klagemekanisme i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i forordning (EU) 2019/1896 med henblik på at overvåge og sikre overholdelsen af de grundlæggende rettigheder i forbindelse med alle de aktiviteter, der tilrettelægges på grundlag af aftalen.

- **Databeskyttelse**

Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse skal høres om statusaftalens bestemmelser vedrørende dataoverførsel, hvis disse bestemmelser afviger væsentligt fra standardstatusaftalen.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Statusaftalen har i sig selv ingen finansielle virkninger. Den faktiske indsættelse af grænsevagthold på grundlag af en operationel plan vil medføre omkostninger, som dækkes over agenturets budget. Fremtidige operationer i henhold til en statusaftale vil blive finansieret via agenturets egne indtægter som fastsat i Unionens årlige budgetcyklus.

Unionens bidrag til Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning indgår allerede som en del af Unionens budget som fastsat i Rådets konklusioner vedrørende aftalen om den flerårige finansielle ramme.

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

Kommissionen vil sikre en passende overvågning af gennemførelsen af statusaftalen.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE**om indgåelse på Unionens vegne af aftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Albanien om operationelle aktiviteter, som gennemføres af Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning i Republikken Albanien**

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 77, stk. 2, litra b) og d), og artikel 79, stk. 2, litra c), sammenholdt med artikel 218, stk. 6, litra a), under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og under henvisning til godkendelse fra Europa-Parlamentet¹³, og ud fra følgende betragtninger:

- (1) I overensstemmelse med Rådets afgørelse 2023/XXX af [...] blev aftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Albanien om operationelle aktiviteter, som gennemføres af Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning i Republikken Albanien ("aftalen"), undertegnet af [...] den [...] med forbehold af aftalens senere indgåelse.
- (2) I situationer, der kræver indsættelse af grænseforvaltningshold fra den europæiske grænse- og kystvagts stående korps i et tredjeland, hvor holdmedlemmerne vil udøve udøvende beføjelser, skal Unionen i henhold til artikel 73, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1896¹⁴ indgå en statusaftale med det pågældende tredjeland på grundlag af traktatens artikel 218.
- (3) Denne afgørelse udgør en udvikling af de bestemmelser i Schengenreglerne, som Irland ikke deltager i, jf. Rådets afgørelse 2002/192/EF¹⁵; Irland deltager derfor ikke i vedtagelsen af denne afgørelse, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Irland.
- (4) I medfør af artikel 1 og 2 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling¹⁶, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af denne afgørelse, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark. Inden seks måneder efter at Rådet har truffet foranstaltning om denne afgørelse til udbygning af Schengenreglerne, træffer Danmark afgørelse om, hvorvidt det vil gennemføre denne afgørelse i sin nationale lovgivning, jf. artikel 4 i protokollen.

¹³ EUT C, , s. .

¹⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1896 af 13. november 2019 om den europæiske grænse- og kystvagt og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1052/2013 og (EU) 2016/1624 (EUT L 295 af 14.11.2019, s. 1).

¹⁵ Rådets afgørelse 2002/192/EF af 28. februar 2002 om anmodningen fra Irland om at deltage i visse bestemmelser i Schengenreglerne (EFT L 64 af 7.3.2002, s. 20).

¹⁶ Protokol (nr. 22) om Danmarks stilling (EUT C 326 af 26.10.2012, s. 299).

(5) Aftalen bør godkendes på Unionens vegne —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Aftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Albanien om operationelle aktiviteter, som gennemføres af Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning i Republikken Albanien ("aftalen"), godkendes herved på Unionens vegne¹⁷.

Artikel 2

Kommissionen underretter på Unionens vegne Republikken Albanien som omhandlet i aftalens artikel 22, stk. 1, med henblik på at udtrykke Unionens samtykke til at blive bundet af aftalen.

Artikel 3

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen¹⁸.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne
Formand

¹⁷ Teksten til aftalen er offentliggjort i EUT L ..., s. .

¹⁸ Aftalens ikrafttrædelsesdato offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende* af Generalsekretariatet for Rådet.